

Správa o postupoch zabezpečenia uvedenia úrovne kvalifikácie v Slovenskom kvalifikačnom rámci (SKKR) na všetkých dokladoch o dosiahnutom vzdelaní (s odkazom na príslušnú úroveň Európskeho kvalifikačného rámca)

1. Úvod

Európska únia sa už dlhšiu dobu usiluje o zjednodušenie uznávania kvalifikácií medzi jej členskými štátmi. Základným nástrojom tohto úsilia sa stal Európsky kvalifikačný rámec (ďalej len „EKR“), pričom jednotlivé členské krajiny si vytvárajú vlastné národné kvalifikačné rámce. Pomocou tohto systému majú občania, firmy a úrady v celej Európskej únii možnosť porovnať svoje národné kvalifikácie s kvalifikáciami ostatných členských štátov EÚ.

V prípade Slovenskej republiky individuálne kvalifikácie z Národnej sústavy kvalifikácií sú zaradené do jednej z úrovní Národného kvalifikačného rámca, t. j. Slovenského kvalifikačného rámca (ďalej len „SKKR“). Prostredníctvom tzv. priradovacieho procesu sa Slovenský kvalifikačný rámec prepoil s EKR v roku 2017. SKKR a EKR teda zvyšujú transparentnosť nášho kvalifikačného systému a umožňujú jeho jednoduchšie pochopenie u nás doma, ako aj v zahraničí.

2. Vznik a ciele nástroja EKR

Účelom EKR je zvýšiť transparentnosť, porovnateľnosť a prenosnosť kvalifikácií. Európsky kvalifikačný rámec bol zavedený v roku 2008 ako spoločný referenčný rámec kvalifikácií vyjadrených vo forme vzdelávacích výstupov so zvyšujúcimi sa úrovňami odbornej spôsobilosti. Tento rámec slúži ako prevodový nástroj medzi rozdielnymi systémami kvalifikácií a ich úrovňami. Má byť prínosom pre vzdelávajúce sa osoby, pracovníkov, uchádzačov o zamestnanie, zamestnávateľov, odborové zväzy, poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, inštitúcie pre uznávanie a overovanie kvalifikácií, orgány verejnej správy a medzinárodné organizácie.

Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie¹ definuje kvalifikáciu ako formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ktorý sa získa, keď príslušný orgán určí, že jednotlivец dosiahol výsledky vzdelávania zodpovedajúce daným štandardom. Kvalifikácia je teda vymedzená ako **formálny výsledok procesu hodnotenia a potvrdzovania**, ku ktorému sa dospeje až vtedy, keď príslušný orgán na národnej úrovni stanoví, že daný subjekt dosiahol vzdelávacie výstupy, ktoré sú stanovené daným štandardom kvalifikácie.

Európske systémy vzdelávania a odbornej prípravy sú rôznorodé a vždy odrážajú určité národné tradície. Rozdiely medzi nimi sťažujú posudzovanie toho, čo osoba s určitou kvalifikáciou z inej krajiny vie, čomu rozumie a čo vie robiť v kontexte vzdelávania alebo práce. Hodnota kvalifikácie priznanej v jednej krajine teda nemusí byť nevyhnutne jasná v druhej krajine, čo môže znížiť „dôveru“ v kvalitu a obsah takýchto kvalifikácií. To isté platí pre kvalifikácie priznané mimo formálne systémy vzdelávania a odbornej prípravy a pre kvalifikácie priznané medzinárodnými orgánmi a organizáciami.

EKR a všetky národné kvalifikačné rámce, ktoré sa k nemu priradujú, vo všeobecnosti sa riadia **prístupom založenom na vzdelávacích výstupoch**. To znamená, že obsah a úroveň kvalifikácie sú

¹ https://ec.europa.eu/ploteus/documentation#documentation_74

odrazom toho, čo majú držitelia vedieť , chápať a čo dokážu robiť (vedomosti – zručnosti – kompetencie držiteľa kvalifikácie). Prístup založený na vzdelávacích výstupoch ďalej podporuje lepší súlad medzi zručnosťami požadovanými na trhu práce a ponukou systémov vzdelávania a odbornej prípravy a zároveň uľahčuje potvrdzovanie a uznávanie vzdelania nadobudnutého v odlišných prostrediach. Používanie vzdelávacích výstupov zvyšuje aj transparentnosť a porovnateľnosť medzi krajinami a v rámci krajín (napr. medzi rôznymi typmi kvalifikácií na rovnakej úrovni alebo rôznymi úrovňami kvalifikácií rovnakého typu).

Európsky kvalifikačný rámec tvorí 8 úrovní založených na vzdelávacích výstupoch. Sprievodné deskriptory úrovní ukazujú, ako sa očakávaná týkajúce sa vedomostí, zručností, samostatnosti a zodpovednosti (t. j. kompetencie) zvyšujú postupom učiaceho sa z úrovne 1 na úroveň 8. Tieto úrovne spolu s deskriptormi fungujú ako prevodová tabuľka a umožňujú porovnanie kvalifikácií z rôznych krajín a inštitúcií. Európsky kvalifikačný rámec je navrhnutý tak, aby pokrýval všetky typy a úrovne kvalifikácií vrátane kvalifikácií získaných na základe vysokoškolského vzdelávania, odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a všeobecného vzdelávania, ako aj kvalifikácie priznané súkromným sektorom a medzinárodnými organizáciami.

Kvalifikácie sa zvyčajne priznávajú vo forme osvedčení a diplomov udelených po ukončení štúdia, odbornej prípravy, vzdelávania a na základe pracovných skúseností (v špecifických prípadoch). Obsah a úroveň kvalifikácií, ktoré sú súčasťou národného kvalifikačného rámca, s garantovanou kvalitou, sú dôveryhodným zdrojom informácií. Pôsobia ako určitá hodnota, ktorú jednotlivci môžu použiť na účely zamestnania alebo aj ďalšieho vzdelávania. V odporúčaní, týkajúcom sa EKR, sa členské štáty vyzývajú, aby priradili svoje národné kvalifikačné rámce alebo systémy k EKR. Cieľom tohto priradenia je vytvoriť jasný a transparentný vzťah medzi ich národnými kvalifikačnými úrovňami a ôsmimi úrovňami EKR.

Vzhľadom na to, že EKR je v prvom rade nástrojom na porovnanie, žiadne kvalifikácie nie sú priamo zahrnuté do EKR. Kvalifikácie sú zahrnuté v prvom kroku vždy do národného kvalifikačného rámca, kde možno ich úrovni a hodnotu v zahraničí jednoduchšie porozumieť až následne sa priraduje systém ako taký k ôsmim úrovňam EKR. Toto porovnanie je aj viditeľné, pretože úrovne EKR sa čoraz častejšie uvádzajú aj na národných osvedčeniach a diplomoch; zahŕňajú sa spolu s dosiahnutou úrovňou národného kvalifikačného rámca.

Každá krajina, ktorá chce priradiť svoje národné kvalifikačné úrovne k úrovňam EKR musí vypracovať podrobnú priradovaciu správu, ktorá sa riadi 10 kritériami priradovania EKR dohodnutými v prílohe III k revidovanému odporúčaniu týkajúceho sa EKR.

Odporúčanie týkajúce sa EKR bolo revidované v roku 2017² s cieľom prispôbiť ho súčasnej realite a pripraviť sa na budúce výzvy. Pri revízii sa zachovali hlavné ciele dohodnuté pred desiatimi rokmi na účely vybudovania transparentnosti a vzájomnej dôvery v oblasti kvalifikácií v Európe. Revízia bola jedným z 10 kľúčových opatrení *Nového programu v oblasti zručností pre Európu* zameraným na zlepšenie kvality a relevantnosti vzdelávania, zviditeľnenie zručností a zlepšenie informovanosti o zručnostiach³.

² https://ec.europa.eu/ploteus/documentation#documentation_74

³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

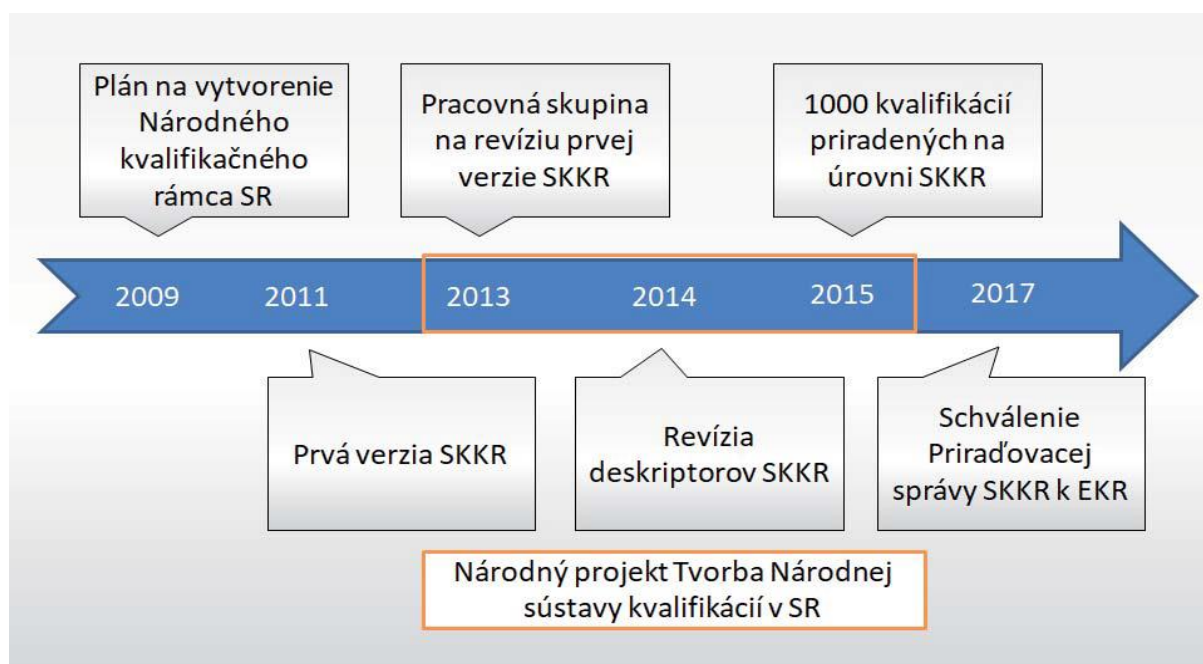
3. Tvorba a ciele SKKR

SKKR je nástroj, ktorý umožňuje spoločné porozumenie toho, aké výsledky v oblasti vedomostí, zručností a kompetencií má učiť sa dosiahnuť, bez ohľadu na vzdelávaciu cestu, ktorú si zvolí. SKKR má, rovnako ako Európsky kvalifikačný rámec, osem referenčných úrovní, ktoré obsahujú kvalifikácie na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému. Deskriptory SKKR sú popísané vo forme vzdelávacích výstupov, ktoré umožňujú jednoduchšie a transparentnejšie porovnávanie výsledkov medzi inštitúciami a krajinami. Deskriptory zohľadňujú narastajúcu náročnosť na jednotlivých úrovniach.

SKKR je výsledkom širokej otvorenej diskusie a spolupráce odborníkov v oblasti vzdelávania, trhu práce a ďalších zainteresovaných strán, spoločným cieľom ktorých bol rozvoj národného systému kvalifikácií na Slovensku a ich prispôbenie potrebám trhu práce a spoločnosti.

Medzníky vo vývoji Slovenského kvalifikačného rámca (viď. obrázok č. 1) uvádza infobrožúra o SKKR⁴ na prehľadnej časovej osi jednotlivých aktivít nasledovne:

Obrázok 1: Medzníky vo vývoji Slovenského kvalifikačného rámca

MŠVVaŠ SR v decembri 2017 oficiálne potvrdilo prijatie Slovenského kvalifikačného rámca a Národnej sústavy kvalifikácií SR a avizovalo ukončenie procesu zavedenia úrovne SKKR/EKR na dokladoch o vzdelaní v zmysle Odporúčania Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie⁵ (viď tlačová správa⁶).

Komplexný materiál⁷, obsahujúci popis Slovenského kvalifikačného rámca a jeho úrovni bol schválený vládou SR v novembri 2017.

⁴ <https://www.minedu.sk/slovensky-kvalifikacny-ramec-a-narodna-sustava-kvalifikacii/>

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615(01))

⁶ <http://www.minedu.sk/rezort-skolstva-oficialne-prijal-slovensky-kvalifikacny-ramec-a-narodnu-sustavu-kvalifikacii/>

⁷ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=27027>

4. Subbrámce Slovenského kvalifikačného rámca – zhrnutie relevantných informácií z dokumentu „Informácia o stave implementácie Slovenského kvalifikačného rámca SKKR a Národnej sústavy kvalifikácií v kontexte celoživotného vzdelávania v SR“.

SKKR slúži ako nástroj na vytvorenie typológie kvalifikácií v národnom kontexte. Na tento účel bol prijatý prístup založený na štyroch „subbrámcach“, ktoré zodpovedajú príslušným častiam vzdelávacieho systému a sú charakterizované spoločným typom kvalifikácie. Spoločnou črtou všetkých štyroch subbrámcov je kvalifikačný a hodnotiaci štandard obsiahnutý v karte kvalifikácie.

Jednotlivé subbrámce SKKR sa riadia príslušnou legislatívou SR:

- **Subbrámec všeobecnovzdelávacích kvalifikácií, ako aj subbrámec odborných kvalifikácií** sa riadi zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odbornom vzdelávaní a príprave“).

Vo všeobecnom vzdelávaní (primárne a nižšie stredné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie) sa udeľujú „všeobecnovzdelávacie kvalifikácie“:

Úroveň SKKR	Všeobecnovzdelávacia kvalifikácia
1	Vysvedčenie pre 1. – 4. ročník základnej školy s doložkou
2	Vysvedčenie pre 5. – 9. ročník základnej školy s doložkou
4	Vysvedčenie o maturitnej skúške

Kvalifikácie udeľované vo všeobecnom vzdelávaní (všeobecnovzdelávacie kvalifikácie) sa tradične chápu hlavne ako dôkaz o dosiahnutom stupni vzdelania.

Na sekundárnej úrovni odborného vzdelávania a prípravy (nižšie stredné, stredné, úplné stredné) a postsekundárnej neterciárnej úrovni sa v rámci formálneho systému odborného vzdelávania a prípravy udeľujú „odborné kvalifikácie“; zvyčajne sú širšie a držiteľ takejto kvalifikácie je často schopný vykonávať niekoľko povolání.

Úroveň SKKR	Odborná kvalifikácia
2	Vysvedčenie o záverečnej skúške (výučný list*)
3	Vysvedčenie o záverečnej skúške + výučný list
4	Vysvedčenie o maturitnej skúške + výučný list*
5	Vysvedčenie o absolventskej skúške + absolventský diplom

* v niektorých odboroch vzdelania podľa školského zákona

Kvalifikácie udeľované v rámci sekundárneho (počiatočného) odborného vzdelávania a prípravy (odborné kvalifikácie) sú úzko prepojené so stupňom vzdelania a predstavujú prvú kvalifikáciu, ktorú jednotlivec získa vo formálnom vzdelávaní.

- **Subráamec vysokoškolských kvalifikácií** sa riadi zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“).

Vo vysokoškolskom vzdelávaní sa v rámci formálneho systému vysokoškolského vzdelávania udeľujú „vysokoškolské kvalifikácie“:

Úroveň SKKR	Vysokoškolská kvalifikácia
6	vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu
7	vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu
8	vysokoškolský diplom + vysvedčenie o štátnej skúške + dodatok k diplomu

Vysokoškolské vzdelávanie poskytuje stupeň vzdelania a kvalifikáciu (vysokoškolskú kvalifikáciu).

- **Subráamec profesijných kvalifikácií** sa riadi zákonom č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o celoživotnom vzdelávaní“). Obsahuje kvalifikácie, ktoré možno dosiahnuť v systéme neformálneho vzdelávania.

V cestách neformálneho vzdelávania sú udeľované „profesijné kvalifikácie“ (kvalifikácie sa získavajú mimo formálneho vzdelávania – vo vzdelávaní dospelých, v ďalšom vzdelávaní alebo dosiahnutím vzdelávacích výstupov inými spôsobmi). Zvyčajne sú „prispôsobené“ potrebám trhu práce.

Úroveň SKKR	Profesijné kvalifikácie
2	Osvedčenie o kvalifikácii
3	Osvedčenie o kvalifikácii
4	Osvedčenie o kvalifikácii
5	Osvedčenie o kvalifikácii
6	Osvedčenie o kvalifikácii
7	Osvedčenie o kvalifikácii

Profesijné kvalifikácie sa udeľujú mimo formálneho systému vzdelávania a nie sú priamo spojené so stupňom vzdelania.

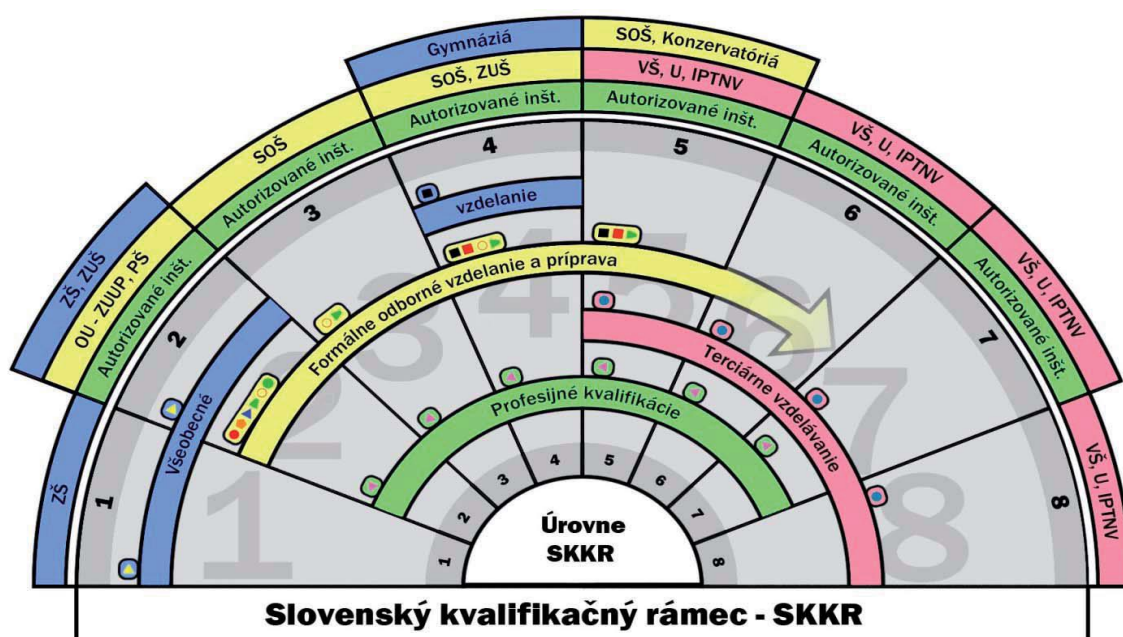
V súčasnosti platná legislatíva rozoznáva v oblasti profesijných kvalifikácií *úplné* a *čiastočné* kvalifikácie. Podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní osvedčenie o úplnej kvalifikácii oprávňuje jeho držiteľa vykonávať všetky činnosti v rámci povolania, kým čiastočná kvalifikácia umožňuje vykonávať jednu činnosť alebo obmedzený súbor činností v rámci relevantného povolania/konkrétnej pracovnej pozície. Tento koncept bol využitý pri tvorbe sústavy kvalifikácií, avšak ďalšie diskusie viedli k rozhodnutiu o odklone od tejto klasifikácie a nerozlišovať medzi úplnými a čiastočnými kvalifikáciami. Tento nový prístup teda umožní fragmentáciu kvalifikácií na menšie jednotky bez využitia konceptu čiastočnej kvalifikácie, avšak stále budú môcť byť plnené požiadavky trhu práce na

určité povolania. Táto zmena bude obsiahnutá v novom zákone o celoživotnom vzdelávaní, ktorý sa má prijať v roku 2019.

Štruktúra SKKR (viď. obrázok č. 2) obsahuje informácie o vzdelávacej ceste, autorizovanej/oprávnenej inštitúcii a doklade o kvalifikácii (napr. diplom, osvedčenie atď.).

Prehľad kvalifikácií v rámci SKKR je stručne zhrnutý v tabuľke⁸ na webovom sídle MŠVVaŠ SR: a Národná klasifikácia vzdelania SR s detailným popisom študijných a učebných odborov a ich zameraní s prepojením na úroveň SKKR/EKR je zverejnená na webovom sídle MŠVVaŠ SR⁹ v časti „Národná klasifikácia vzdelania príloha“¹⁰.

Obrázok 2: Štruktúra SKKR

Vysvetlivky ku jednotlivým piktoграмom

- vysvedčenie o záverečnej skúške
- výučný list
- vysokoškolský diplom
- ▲ vysvedčenie s doložkou
- ◆ osvedčenie o získanej kvalifikácii
- vysvedčenie o maturitnej skúške
- vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom
- ▲ osvedčenie o zaškolení
- ▲ osvedčenie o zaučení
- záverečné vysvedčenie
- vysvedčenie

Skratky

- ZŠ Základná škola
- VŠ Vysoká škola
- IPTNV Inštitúcie poskytujúce terciárne neuniverzitné vzdelanie
- SOŠ Stredné odborné školy
- SKKR Slovenský kvalifikačný rámec
- U Univerzita
- ZUUP zvlášť upravené učebné plány
- PŠ praktická škola
- ZUŠ Základná umelecká škola
- OU Odborné učilište

⁸ <https://www.minedu.sk/slovensky-kvalifikacny-ramec-a-narodna-sustava-kvalifikacii/>

⁹ <http://www.minedu.sk/18673-sk/studijne-a-ucebne-odbory-sauo/>

¹⁰ <http://www.minedu.sk/data/files/3841.xlsx>

5. Princíp priradovania kvalifikácií do SKKR a prepojenie úrovni SKKR a EKR - zhrnutie relevantných informácií z dokumentu „*Informácia o stave implementácie Slovenského kvalifikačného rámca SKKR a Národnej sústavy kvalifikácií v kontexte celoživotného vzdelávania v SR*“

Charakter SKKR bol určený zákonom o celoživotnom vzdelávaní. Podľa § 21a tohto zákona, Národný kvalifikačný rámec je definovaný ako rámec, ktorý „*obsahuje úrovne klasifikácie kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté vedomosti, zručnosti a schopnosti a je prepojením na úrovne Európskeho kvalifikačného rámca*“.

Opisy kvalifikácií uvedené v kvalifikačných štandardoch obsahovo naplňajú Národnú sústavu kvalifikácií, ich zaradovanie do úrovni tvorí obsah SKKR. Jednotlivé úrovne SKKR sú popísané deskriptormi, t. j. súborom kľúčových slov, ktoré charakterizujú výstupnú úroveň vedomostí, zručností a kompetencií jednotlivca po získaní kvalifikácie na danej úrovni.

Postupnosť krokov pri priradovaní kvalifikácií na danú úroveň bola nasledovná: v prvom kroku prebehla sémantická analýza deskriptorov danej kvalifikácie, následne sa zbierali štatistické informácie ohľadom počtu vzdelávacích výstupov. Na priradenie kvalifikácie sa použila tzv. „best-fit“ metóda pri určení stupňa SKKR. V poslednej fáze procesu daná úroveň kvalifikácie bola potvrdená kompetentnou autoritou.

Poznámka č. 1: Počas existencie národného projektu Tvorba NSK (2014-15) bola schválená Metodika na priradovanie úrovni Slovenského kvalifikačného rámca; cieľom tejto metodiky bolo nastaviť transparentný a jednoduchý spôsob analýzy vzdelávacích výstupov uvedených v kvalifikačnom štandarde kvalifikácie a ich porovnania s národnými deskriptormi SKKR. Metodika je dostupná na webovom sídle: <http://www.kvalifikacie.sk/na-stiahnutie>. Skúsenosti vývoja tvorby kvalifikácií potvrdili, že táto metodika potrebuje úpravy a doplnenia už po dvoch rokoch existencie Národnej sústavy kvalifikácií a Slovenského kvalifikačného rámca.

Poznámka č. 2: Tzv. „best fit“ metóda je metóda najlepšej aproximácie alebo najvhodnejšieho výberu, ktorá spočíva na nasledujúcich myšlienkach:

- interpretácia deskriptorov je *kontextuálna* (t. j. kontext OVP alebo akademického vzdelávania, teoretická príprava alebo pracovné skúsenosti);
- kvalifikácia nemusí obsahovať odkaz na každý jeden z deskriptorov (napr. akademické kvalifikácie môžu obsahovať viac vedomostí alebo kognitívnych zručností, kvalifikácie orientované na manuálne činnosti budú obsahovať viac popisov praktických zručností a pod.);
- kvalifikácia môže obsahovať vzdelávacie výstupy na rôznych úrovniach, pričom rozdiel v rámci subkategórie *nesmie* presahovať viac ako 2 úrovne (napr. zručnosti na úrovni 3 a 6) a súčasne rozdiel medzi kategóriami *nesmie* presahovať viac ako 1 úroveň (napr. vedomosti na úrovni 3, zručnosti na úrovni 5);
- Kvalifikácia sa zaradí/ zaradila na tú úroveň, ktorá je/bola prevalentná.

Poznámka č. 3: Pre potreby zaradovania kvalifikácií na úrovne SKKR slúžia popisy vzdelávacích výstupov uvedené v ich kvalifikačných štandardoch. Pri porovnávaní je nevyhnutné zohľadňovať aj

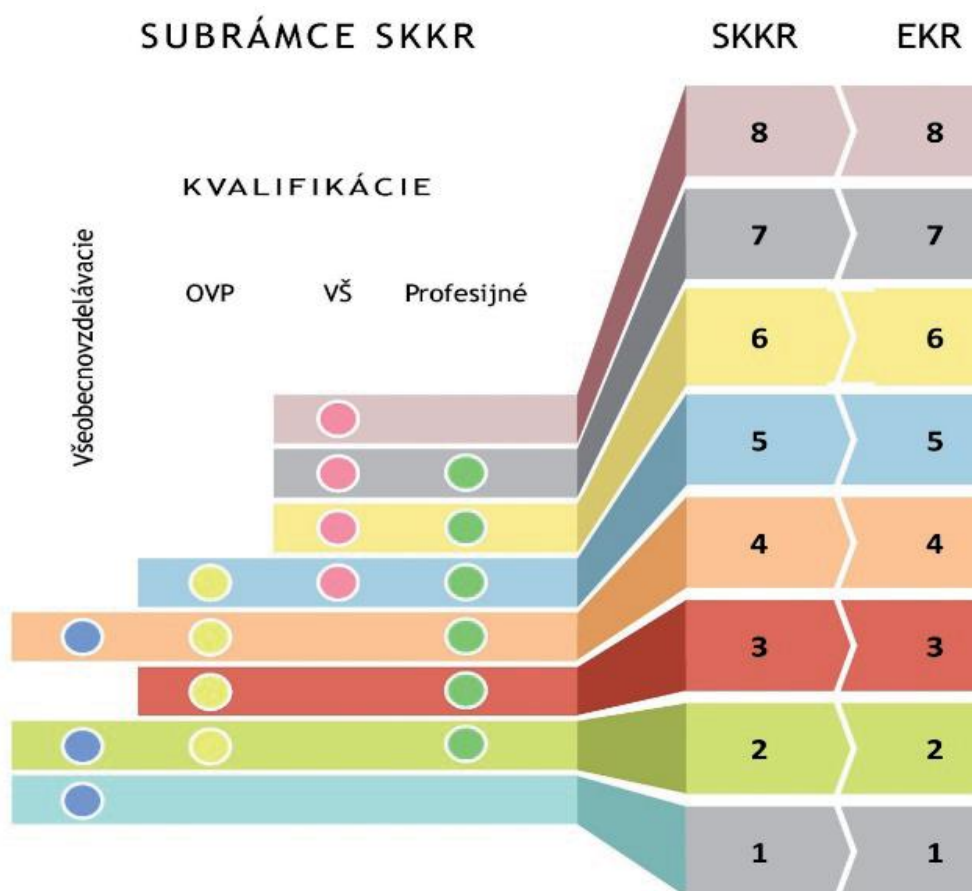
komplexnosť a náročnosť vzdelávacieho výstupu (hĺbku vedomostí, náročnosť aplikácie v praxi a pod.), pracovnú (študijnú) záťaž (dĺžka učenia sa, požadovaná prax a pod.) ako aj dynamiku a prehľadnosť riešenej situácie; úroveň samostatnosti a/alebo tímovej práce, rovnako potreba podpory a vedenia sú veľmi dôležitými faktormi porovnávania náročnosti jednotlivých vzdelávacích výstupov danej kvalifikácie.

Poznámka č. 4: Deskriptory sú predovšetkým návodom, nie „smernicou“. V prípade sporu alebo nejednoznačnosti zaradenia kvalifikácie bolo nutné konfrontovať informácie aj identifikovaním náročnosti (pracovná záťaž) získania vedomostí či zručností (štátny/školský vzdelávací program, kurz, prax), identifikovaním úrovne transparentnosti a dynamiky prostredia, obrátiť sa na hodnotiaci štandard a zvážiť náročnosť hodnotenia, prípadne obrátiť sa na popis národného štandardu zamestnania a zvážiť náročnosť a komplexnosť výkonu činností; prípadne iné dôležité okolnosti.

Toto zdôvodňovanie však nevyhnutne vyžadovalo súčinnosť a súhlas autorov kvalifikácie (sektorové rady, odvetvové skupiny), pracovnej skupiny pre tvorbu národného kvalifikačného rámca SKKR a iných kľúčových partnerov procesu priradenia kvalifikácií.

Vzťah medzi úrovňami EKR, SKKR a jeho subrámcami bol podrobne opísaný v danom dokumente, (viď. obrázok č. 3) vyjadruje tento vzťah porovnávania úrovni SKKR a EKR ako 1:1:

Obrázok 3: Vzťah medzi úrovňami EKR, SKKR a jeho subrámcami

6. Uvedenie úrovne kvalifikácie SKKR na dokladoch o vzdelaní v systéme vzdelávania SR

Ako už bolo spomínané v časti dokumentu *Vznik a ciele nástroja EKR*, jednotlivé členské krajiny EÚ, ktoré chcú priradiť svoje národné kvalifikačné rámce k EKR musia vypracovať podrobnú priradovaciu správu, ktorá sa riadi 10 kritériami priradovania EKR. Práve kritérium č.10 hovorí: „Vysvedčenia, diplomy a dokumenty Europass musia obsahovať informácie o úrovni EKR“.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR úpravou štruktúry dokladov o vzdelaní súčasne plní aj bod B.4. uznesenia vlády SR č. 105 zo 4. februára 2009 k návrhu implementácie Európskeho kvalifikačného rámca v podmienkach Slovenskej republiky, kde sme sa zaviazali zabezpečiť, že všetky nové doklady o dosiahnutom vzdelaní budú obsahovať odkaz na príslušnú úroveň Národného kvalifikačného rámca SKKR a Európskeho kvalifikačného rámca do konca r. 2018: (<http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-5819?prefixFile=u>).

I. Kvalifikácie udeľované v systéme formálneho vzdelávania v subrámcí všeobecnovzdelávacích kvalifikácií, ako aj v subrámcí odborných kvalifikácií sa riadia školským zákonom a zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave. §16 - 18 školského zákona opisujú stupne vzdelania a úrovne kvalifikácií, doklady o získanom stupni vzdelania, rovnako aj doklady o získanej kvalifikácii.

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 326/2008 Z. z. o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných školských tlačív vrátane spôsobov ich evidencie a uloženia v súčasnom znení neobsahuje priamy odkaz na úroveň kvalifikácie v národnom kvalifikačnom rámci, preto bolo možné upraviť doklady o kvalifikácii v úplnom súlade s Odporúčaním Rady č. 2017/C 189/03 týkajúceho sa Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie¹¹. Získaná úroveň kvalifikácie podľa Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca bola vo **vzoroch dokladov o získanom vzdelaní** doplnená s účinnosťou od 1. septembra 2018¹². Napríklad na vysvedčení o maturitnej skúške sa ku študijnému odboru (kód a názov) dopĺňa informácia: „Úroveň SKKR/EKR: 4“, s poznámkou pod čiarou, kde sa slovne opíše „Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)“.

II. Subrámec vysokoškolských kvalifikácií sa riadi zákonom o vysokých školách. Vo vysokoškolskom vzdelávaní sa v rámci formálneho systému vysokoškolského vzdelávania udeľujú „vysokoškolské kvalifikácie“:

Aby vysoké školy uvádzali v dodatku k diplomu získanú úroveň kvalifikácie podľa Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca je potrebná zmena *Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 614/2002 Z. z. o kreditovom systéme štúdia, vydávanej podľa ustanovení § 20 ods. 1 písm. e), § 62 ods. 4 a § 68 ods. 4 zákona o vysokých školách*.

Návrh vyhlášky bol v novembri 2018 zverejnený na medzirezortné pripomienkové konanie a v prípade dodatku k diplomu sa dopĺňa požiadavka, aby vysoké školy uvádzali získanú úroveň

¹¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615(01))

¹² <https://edicnyportal.iedu.sk/Forms>

kvalifikácie podľa Európskeho kvalifikačného rámca a Národného kvalifikačného rámca. Účinnosť vyhlášky sa navrhuje od 1. septembra 2019.

III. Subrámec profesijných kvalifikácií sa riadi zákonom o celoživotnom vzdelávaní. §21a zákona ustanovuje Národný kvalifikačný rámec a súčasne aj definuje: „Národný kvalifikačný rámec obsahuje úrovne klasifikácie kvalifikácií podľa súboru kritérií pre dosiahnuté vedomosti, zručnosti a schopnosti a je prepojením na úrovne Európskeho kvalifikačného rámca“.

Aby náležitosti osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii a náležitosti osvedčenia o úplnej kvalifikácii mohli byť doplnené uvedením úrovne kvalifikácie podľa Národného kvalifikačného rámca (SKKR) a Európskeho kvalifikačného rámca (EKR), je potrebná zmena Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 97/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o dokumentácii akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o obsahu žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania a o projekte vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o osvedčení o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu ďalšieho vzdelávania, o náležitostiach osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii a osvedčenia o úplnej kvalifikácii. Návrh vyhlášky bude v blízkej dobe zverejnený do medzirezortného pripomienkového konania, pričom účinnosť vyhlášky sa navrhuje od 1. septembra 2019.

Zmenou vyhlášky sa dopĺňa požiadavka, aby náležitosti osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii a náležitosti osvedčenia o úplnej kvalifikácii boli v súlade s Odporúčaním Rady č. 2017/C 189/03 týkajúceho sa Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie¹³ a obsahovali odkaz na získanú úroveň kvalifikácie podľa Národného kvalifikačného rámca (SKKR) a Európskeho kvalifikačného rámca (EKR). Tieto údaje sa budú uvádzať podľa vzoru Osvedčenia o čiastočnej kvalifikácii v prílohe č. 2 a v prípade vzoru Osvedčenia o úplnej kvalifikácii v prílohe č. 3 vyhlášky.

7. Záver

Základným princípom pripravovaných zmien je smerovanie k internacionalizácii vzdelávania a podpore flexibilných možností získavania kvalifikácií pre občanov Slovenskej republiky. Cieľom navrhovaných zmien a doplnení je systematizovanie kvalifikácií identifikovaných a uznávaných v Slovenskej republike, sprehľadnenie ich typológie v súlade s vládou SR schváleným dokumentom „Priradovacia správa Slovenského kvalifikačného rámca k Európskemu kvalifikačnému rámcu“.

Slovenský kvalifikačný rámec (SKKR) otvoril cestu k vytvoreniu otvoreného, transparentného a flexibilného systému kvalifikácií na Slovensku. SKKR je nástroj, ktorý umožňuje spoločné porozumenie toho, aké výsledky v oblasti vedomostí, zručností a kompetencií má učiť sa dosiahnuť, bez ohľadu na vzdelávaciu cestu, ktorú si zvolí. SKKR je výsledkom širokej otvorenej diskusie a spolupráce odborníkov v oblasti vzdelávania, trhu práce a ďalších zainteresovaných strán, spoločným cieľom ktorých bol rozvoj národného systému kvalifikácií na Slovensku a ich prispôsobenie potrebám trhu práce a spoločnosti.

¹³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1543922147840&uri=CELEX:32017H0615(01))